

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 6.11.2007
COM(2007) 678 konč.

POROČILO KOMISIJE

LETNO POROČILO O KOHEZIJSKEM SKLADU (2006)

KAZALO

LETNO POROČILO O KOHEZIJSKEM SKLADU (2006)	3
1. Izvrševanje proračuna	3
2. Gospodarsko okolje in pogoji	9
3. Usklajevanje s prometno in okoljsko politiko.....	10
3.1 Promet	10
3.2 Okolje.....	11
4. Inšpekcijski pregledi	11
5. Nepravilnosti in prekinitev pomoči.....	12
6. Vrednotenje	13
7. Nov zakonodajni okvir za obdobje 2007–2013	14
8. Informiranje in obveščanje javnosti	14

LETNO POROČILO O KOHEZIJSKEM SKLADU (2006)

To poročilo je predloženo v skladu s členom 14.1 Uredbe (ES) št. 1164/1994 o ustanovitvi Kohezijskega sklada. Zajema dejavnosti Kohezijskega sklada v letu 2006.

1. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA

Razpoložljiva sredstva Kohezijskega sklada za prevzem obveznosti so v letu 2006 znašala 6 032 082 110 EUR (tekoče cene) za 13 držav članic upravičenk. Ta znesek vključuje kredite tehnične pomoči (8 100 000 EUR). Treba je opozoriti, da Irska od 1. januarja 2004 zaradi gospodarske rasti ni več upravičena do pomoči iz Kohezijskega sklada. Romunija in Bolgarija sta 1. januarja 2007 pristopili k Evropski uniji in sta od navedenega datuma upravičeni do pomoči iz Kohezijskega sklada (vendar nista vključeni v to poročilo za leto 2006).

Odobrena sredstva za prevzem obveznosti so bila v celoti izkoriščena, nobena odobrena sredstva pa niso bila prenesena v leto 2007.

Preglednica 1 Izvedba obveznosti v letu 2006 (v eurih)

Odobrena sredstva za prevzem obveznosti	Začetna	Premiki	Končni viri	Realizacija	Preklicana	Prenos 2007
Proračun 2006	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-
Odobrena sredstva, prenesena iz leta 2005	-	-	-	-	-	-
Odobrena sredstva, ki so ponovno razpoložljiva	-	-	-	-	-	-
Vračila	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	6 032 082 110	-	6 032 082 110	6 032 082 110	-	-

Preglednica 2 Izvedba plačil v letu 2006 (v eurih)

Odobrena sredstva za plačila	Začetna	Premiki	Končni viri	Realizacija	Preklicana	Prenos 2007
Proračun 2006	3 515 408 175	- 500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	-
Odobrena sredstva, prenesena iz leta 2005	-	-	-	-	-	-
Odobrena sredstva, ki so ponovno razpoložljiva	60 776	-	-	-	-	60 776

Vračila	-	-	-	-	-	-
SKUPAJ	3 515 468 951	-500 000 000	3 020 358 175	3 015 989 461	4 368 713	60 776

Stopnja izvedbe plačil v prvih devetih mesecih leta je pozitivno napredovala, tako da so ob koncu septembra 2006 dosegle raven, primerljivo z ravniyo ob koncu novembra 2005. Vendar se preostala odobrena sredstva niso mogla skrbno izvesti, kot je to potrebno za dobro finančno poslovanje, tako da je bilo iz Kohezijskega sklada v Evropski sklad za regionalni razvoj prenesenih skupaj 500 milijonov EUR odobrenih sredstev za plačila (kot del globalnega prenosa z drugimi strukturnimi skladi). Ta prenos je pomenil, da je bilo v letu 2006 izvedenih okrog 99,8 % odobrenih sredstev za plačila. Izvedba odobrenih sredstev po državi je prikazana v preglednicah 3, 4 in 5.

Izvajanje odobrenih proračunskih sredstev v letu 2006 po državi članici

Preglednica 3 Odobrena sredstva za prevzem obveznosti v letu 2006 (v eurih) – vključno s tehnično pomočjo

Država članica	Okolje		Promet		Tehnična pomoč	SKUPAJ	
	Znesek	%	Znesek	%	Znesek	Znesek	% od skupnega zneska za državo članico
Španija	1 045 081 820	57,6 %	769 323 551	42,4 %	315 453	1 814 720 824	30,0 %
Grčija	191 616 437	38,8 %	298 556 462	60,4 %	4 026 467	494 199 366	8,4 %
Portugalska	273 923 751	55,4 %	218 291 973	44,2 %	1 983 642	494 199 366	8,2 %
Ciper	15 599 762	75,5 %	5 058 456	24,5 %	-	20 658 218	0,3 %
Češka	169 425 877	46,6 %	192 728 948	53,0 %	1 343 504	363 498 329	6,0 %
Estonija	51 641 255	45,3 %	59 936 657	52,5 %	2 505 460	114 083 372	1,9 %
Madžarska	210 331 313	49,3 %	209 390 382	49,1 %	6 910 457	426 632 152	7,1 %
Latvija	84 648 355	50,3 %	75 472 277	44,9 %	8 112 593	168 233 225	2,8 %
Litva	121 403 548	53,7 %	99 888 363	44,2 %	4 807 152	226 099 063	3,7 %
Malta	4 305 250	51,0 %	4 075 480	48,3 %	65 171	8 445 901	0,1 %
Poljska	751 359 517	46,9 %	828 944 996	51,7 %	21 905 810	1 602 210 323	26,5 %
Slovaška	79 712 721	36,4 %	138 255 724	63,2 %	826 055	218 794 500	3,6 %
Slovenija	27 925 173	38,6 %	44 270 658	61,2 %	165 000	72 360 831	1,2 %
SKUPAJ	3 026 974 779	50,1 %	2 944 193 927	48,9 %	52 966 764	6 024 135 470	100 %
Upravna tehnična pomoč	-	-	-	-	4 218 779	4 218 779	-

Preglednica 4 Odobrena sredstva za plačila v letu 2006 (v eurih) – vključno s tehnično pomočjo

Zneski za nove države članice se nanašajo le na plačila za projekte, ki so bili odobreni v okviru Kohezijskega sklada od 1. maja 2004 (tj. ne upošteva se predpristopne pomoči za projekte ISPA). Preglednica št. 5 prikazuje plačila v letu 2006 v zvezi s projekti ISPA, odobrenimi pred pristopom.

Država članica	Okolje		Promet		Tehnična pomoč	SKUPAJ	
	Znesek	%	Znesek	%	Znesek	Znesek	% od skupnega zneska za državo članico
Španija	558 740 071	43,6 %	723 413 784	56,4 %	819 183	1 282 973 038	47,0 %
Grčija	194 069 922	40,2 %	289 132 091	59,8 %	-	483 202 013	17,7 %
Irska	27 991 936	70,8 %	11 521 393	29,2 %	-	39 513 329	1,4 %
Portugalska	148 750 484	73,1 %	53 874 121	26,5 %	899 853	203 524 458	7,5 %
Ciper	-	0,0 %	6 001 512	100,0 %	-	6 001 512	0,2 %
Češka	32 982 124	26,2 %	92 544 105	73,6 %	278 460	125 804 689	4,6 %
Estonija	6 769 474	17,0 %	32 972 870	82,9 %	23 322	39 765 666	1,5 %
Madžarska	82 157 579	70,9 %	33 767 249	29,1 %	-	115 924 828	4,2 %
Latvija	14 060 182	23,4 %	42 930 570	71,5 %	3 075 450	60 066 202	2,2 %
Litva	17 587 842	36,0 %	31 243 260	64,0 %	-	48 831 102	1,8 %
Malta	-	0,0 %	2 591 637	100,0 %	-	2 591 637	0,1 %
Poljska	15 601 766	6,1 %	239 697 120	93,7 %	589 292	255 888 178	9,4 %
Slovaška	18 811 566	58,7 %	13 218 768	41,3 %	-	32 030 334	1,2 %
Slovenija	7 502 018	24,1 %	23 651 860	75,9 %	-	31 153 878	1,1 %
Neopredeljeno	-	0,0 %	-	0,0 %	965 686	965 686	0,0 %
SKUPAJ	1 125 024 964	41,2 %	1 596 560 340	58,5 %	6 651 246	2 728 236 550	100 %
Upravna tehnična pomoč	-	-	-	-	1 625 128	1 625 128	-

Preglednica 5 Nove države članice – plačila v letu 2006 za prejšnje projekte ISPA

Država članica	Okolje		Promet		Tehnična pomoč	SKUPAJ	
	Znesek	%	Znesek	%	Znesek	Znesek	% od skupnega zneska za državo članico
Češka	48 347 040	35,8 %	86 126 672	63,8 %	448 521	134 922 233	19,8 %
Estonija	17 872 983	55,6 %	13 213 810	41,1 %	1 036 078	32 122 871	4,7 %
Madžarska	42 045 203	54,0 %	34 943 145	44,9 %	856 649	77 844 997	11,4 %
Latvija	12 195 774	24,8 %	33 083 549	67,3 %	3 890 083	49 169 406	7,2 %
Litva	21 227 151	55,0 %	15 421 582	39,9 %	1 955 102	38 603 835	5,7 %
Poljska	136 381 574	51,4 %	126 946 209	47,9 %	1 872 421	265 200 204	38,9 %
Slovaška	33 197 820	43,6 %	40 809 790	53,6 %	2 120 189	76 127 799	11,2 %
Slovenija	5 176 729	73,4 %	1 875 000	26,6 %	0	7 051 729	1,0 %
SKUPAJ	316 444 274	46,5 %	352 419 757	51,7 %	12 179 043	681 043 074	100 %

Naslednja preglednica prikazuje skupno izvedbo v obdobju 2000–2006 v vsaki državi (vključno s tehnično pomočjo):

Preglednica 6 Izvedba obveznosti v obdobju 2000–2006 po državi članici (v eurih) – vključno s tehnično pomočjo

Država članica	Dodeljena sredstva 2000–2006	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	SKUPAJ
Španija	12 067 110 566	1 601 305 968	1 676 893 850	1 973 389 704	1 543 094 747	1 702 761 789	1 806 465 241	1 814 720 824	12 118 632 123
Grčija	3 307 420 974	435 532 521	467 400 382	335 157 938	529 459 151	535 843 689	438 083 755	494 199 366	3 235 676 802
Irska	584 614 000	169 624 664	115 000 000	182 661 340	117 322 580				584 608 584
Portugalska	3 308 065 713	450 770 587	455 699 130	296 780 734	648 181 282	479 843 079	491 649 967	494 199 366	3 317 124 145
EUR 4	19 267 211 253	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	2 718 448 557	2 736 198 963	2.803 119 556	19 256 041 654
Ciper	54 065 989					18 257 000	15 099 477	20 658 218	54 014 695
Češka	937 882 036					316 898 031	256 811 441	363 498 329	937 207 801
Estonija	308 576 628					105 696 235	89 794 099	114 083 372	309 573 706
Madžarska	1 115 106 832					376 433 000	310 982 360	426 632 152	1 114 047 512
Latvija	518 407 608					189 965 775	157 667 664	168 233 225	515 866 664
Litva	609 432 251					209 572 000	173 199 790	226 099 063	608 870 853
Malta	21 938 260					7 418 000	6 102 388	8 445 901	21 966 289
Poljska	4 186 767 157					1 414 638 404	1 166 908 584	1 602 210 323	4 183 757 311
Slovaška	571 744 353					192 974 000	159 432 592	218 794 500	571 201 092
Slovenija	188 021 130					64 946 467	51 835 729	72 360 831	189 143 027
EUR 10	8 511 942 244					2 896 798 912	2 387 834 124	3 221 015 914	8 505 648 950
SKUPAJ	27 779 153 497	2 657 233 740	2 714 993 362	2 787 989 716	2 838 057 760	5 615 247 469	5 124 033 087	6 024 135 470	27 761 690 604

Pregled obdobja 2000–2006 (vključno z neporavnanimi obveznostmi)

Ob koncu leta 2006 so neporavnane obveznosti za obdobje 2000–2006 znašale 15 682 milijonov EUR (13 206 milijonov EUR za Kohezijski sklad in 2 476 milijona EUR za prejšnje projekte ISPA). Ta relativno visok znesek neporavnanih obveznosti ustreza približno znesku triletnih obveznosti, kar je med drugim pojasnjeno s časom, potrebnim za realizacijo pogosto kompleksnih in velikih infrastrukturnih projektov, in v manjši meri z dejstvom, da se pravilo o samodejni razveljavitvi dodelitve sredstev („pravilo N+2“), ki se uporablja za strukturne sklade, ne uporablja za Kohezijski sklad.

Preglednica 7.1 Kohezijski sklad: sprejeti zneski v obdobju 2000–2006 (vključno z neporavnanimi obveznostmi)¹

Država	Obveznosti, neto	Plačano	Neporavnane obveznosti
Grčija	2 815 806 760	1 236 273 691	1 579 533 069
Irska	575 411 134	517 830 136	57 580 998
Portugalska	3 128 862 926	1 467 756 462	1 661 106 465
Španija	11 773 161 809	7 383 381 713	4 389 780 096
Skupaj EU-4	18.293.242.629	10.605.242.001	7.688.000.628
Ciper	54 014 695	11 059 968	42 954 727
Češka	748 976 735	141 131 405	607 845 330
Estonija	242 449 651	39 765 666	202 683 985
Madžarska	812 924 360	185 512 701	627 411 659
Latvija	376 863 199	79 841 253	297 021 946
Litva	517 642 688	97 697 349	419 945 339
Malta	21 966 289	2 591 637	19 374 652
Poljska	3 191 270 327	255 730 261	2 935 540 066
Slovaška	264 254 882	32030 334	232 224 548
Slovenija	172 654 702	39 651 472	133 003 230
Skupaj EU-10	6 403 017 528	885 012 045	5 518 005 483
SKUPAJ	24 696 260 157	11 490 254 046	13 206 006 111

¹ Obveznost je nižja od dodeljenih sredstev (preglednica 6) zaradi samodejnega prenehanja prevzetih obveznosti za neuporabljene zneske in zaključka.

Preglednica 7.2 Sprejeti zneski za prejšnje projekte ISPA v obdobju 2000–2006 (vključno z neporavnanimi obveznostmi)

Država	Obveznosti, neto	Plačano	Neporavnane obveznosti
Češka	479 117 990	351 044 435	128 073 555
Estonija	185 251 384	121 573 113	63 678 271
Madžarska	669 677 980	307 713 993	361 963 987
Latvija	333 856 759	183 662 936	150 193 823
Litva	307 765 169	161 019 456	146 745 712
Poljska	2 444 163 012	1 093 425 990	1 349 686 751
Slovaška	501 995 906	263 375 354	238 620 552
Slovenija	83 499 178	45 820 204	37 678 974
SKUPAJ	5 005 327 377	2 527 635 482	2 476 641 625

Izvrševanje proračuna za obdobje 1993–1999

Spremembe odobrenih sredstev v letu 2006 za poravnavo za obdobje 1993–1999 so bile naslednje:

Preglednica 8 Poravnava obveznosti v letu 2006 za obdobje 1993–1999 (v eurih)

Država članica	Začetni znesek za poravnavo	Razveljavitve odobritev sredstev	Plačila	Končni znesek za poravnavo
Španija	204 299 149	17 163 676	99 864 092	87 271 381
Grčija	82 165 494	52 585 827	3 476 269	26 103 398
Irska	29 637 545	19 003	17 387 263	12 231 279
Portugalska	29 514 596	1 555 707	15 998 198	11 960 691
SKUPAJ	345 616 784	71 324 213	136 725 822	137 566 749

Obveznosti Kohezijskega sklada sestavljajo diferencirana odobrena sredstva. To pomeni, da se pri plačilih upoštevajo začetne obveznosti za sredstva. Če so vsi projekti izvedeni v skladu z odločbami, znesek za poravnavo obstaja „samodejno“ zaradi razlike med datumom odločbe in datumom plačila preostanka zneska (običajno štiri do pet let).

Za povečanje ravni plačil za pretekle obveznosti so se nadaljevala posebna prizadevanja za poravnavo neporavnanih odobrenih sredstev za ukrepe, ki so se začeli izvajati pred letom 2000. Približno 40 % neporavnanih odobrenih sredstev, ki

so obstajala na začetku leta, je bilo plačanih ali je zanje veljala razveljavitev dodelitve sredstev v letu 2006. Ob koncu leta 2006 so se nepravilna odobrena sredstva znižala na samo 2,7 % letnega proračuna Kohezijskega sklada (v primerjavi z okrog 50 % ob koncu leta 2002, 39 % ob koncu leta 2003, 15 % ob koncu leta 2004 in 6,7 % ob koncu leta 2005). Prizadevanja za zmanjšanje nepravilnih odobrenih sredstev se bodo nadaljevala v letu 2007 v partnerstvu z nacionalnimi organi, ki so pristojni za izvedbo projektov in za ustrezne zahteve za izplačilo.

Podrobnosti o projektih, odobrenih leta 2006 za vsako državo članico, so navedene v Prilogi k temu poročilu.

2. GOSPODARSKO OKOLJE IN POGOJI

Uredba Sveta o Kohezijskem skladu² povezuje makroekonomske pogoje z uporabo sredstev sklada. Uredba določa, da „sklad v državi članici ne bo financiral novih projektov ali, v primeru pomembnih projektov, novih faz, če bo Svet na priporočilo Komisije s kvalificirano večino ugotovil, da zadevna država članica ni izvedla [svojega programa stabilnosti ali konvergenčnega programa] tako, da bi se izognila čezmernemu primanjkljaju“. To kaže na vlogo Kohezijskega sklada kot instrumenta proračunske podpore na nacionalni ravni, ki državam članicam pomaga ohraniti makroekonomski red.

Štiri države članice prejemnice sredstev Kohezijskega sklada (Ciper, Madžarska, Poljska in Portugalska) so bile vključene v dodatne ukrepe v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Za nobeno od teh držav ukrepi niso zahtevali prekinitve financiranja iz Kohezijskega sklada.

Svet se je junija 2006 odločil, da prekine postopek za Ciper, saj je slednji leta 2005 odpravil čezmerni primanjkljaj. Za Portugalsko je Komisija junija 2006 izdala sporočilo, v katerem izjavlja, da je država na dobri poti, da odpravi svoj čezmerni primanjkljaj.

Od začetka postopka v zvezi z čezmernim primanjkljajem leta 2004 je že dvakrat (in sicer prvič januarja 2005 in nato novembra 2005) bilo ugotovljeno, da Madžarska ni sprejela učinkovitih ukrepov v odziv na priporočila Sveta. Vendar Komisija Svetu ob nobeni od teh priložnosti ni priporočila prekinitve obveznosti iz Kohezijskega sklada. Ker Madžarska ni članica euroobmočja, ima posebno odstopanje od uporabe nadaljnjih ukrepov v okviru postopka v zvezi z čezmernim primanjkljajem Tako je po predložitvi revidirane različice posodobitve konvergenčnega programa 2006 septembra 2006 Svet lahko naslovil nadaljnja priporočila na Madžarsko samo na podlagi nove odločbe v skladu s členom 104(7)³. Če država ne bo izpolnila tega priporočila, se bodo uporabile določbe iz člena 104(8), ki vključujejo možnost prekinitve obveznosti iz Kohezijskega sklada.

Za Poljsko je Svet novembra 2006 izdal odločbo v skladu s členom 104(8), v kateri ugotavlja, da so ukrepi, ki jih je Poljska sprejela za odpravo čezmernega

² Na podlagi člena 6 Uredbe Sveta (ES) št. 1164/94, kakor je v kodificirani različici, ki jo je predložila Komisija.

³ Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti, člen 104 o čezmernem javnofinančnem primanjkljaju.

primanjkljaja na podlagi priporočil Sveta iz leta 2004, neprimerni. Ta odločba je bila izdana na podlagi ciljev, določenih v posodobljenem konvergenčnem programu iz leta 2005 in proračunskem obvestilu iz pomladi 2006. Vendar bo Poljska na podlagi zadnje posodobitve konvergenčnega programa iz leta 2006 odpravila čezmerni primanjkljaj do leta 2007, deloma zato, ker izpolnjuje pogoje iz določb reformiranega Pakta stabilnosti in rasti, v skladu s katerimi se lahko odšteje del stroškov pokojninske reforme.

Videti je, da je Grčija na dobri poti, da odpravi čezmerni primanjkljaj, saj je v skladu z odločbo Sveta iz februarja 2005 po členu 104(9) leta 2006 primanjkljaj znižala pod 3 % BDP. V treh „mlajših“ državah članicah, v katerih je leta 2004 bil ugotovljen čezmerni primanjkljaj, in sicer na Češkem, Malti in Slovaškem, proračunske okoliščine niso zahtevale nobenih nadaljnjih ukrepov v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, saj je Komisija decembra 2004 sklenila, da so te tri države sprejele učinkovite ukrepe v odziv na priporočila Sveta. Vendar v teh državah postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem leta 2006 ni bil razveljavljen. V skladu s priporočili Sveta je Malta do leta 2006 odpravila čezmerni primanjkljaj. Slovaška bo primanjkljaj znižala pod 3 % BDP do leta 2007, medtem ko namerava Češka ta cilj doseči do leta 2010.

Uredba o Kohezijskem skladu za obdobje 2007–2013⁴ je odpravila več negotovosti v zvezi z uporabo pogojev iz Kohezijskega sklada v preteklosti. Določa, da odločba v skladu s členom 104(8) Komisiji omogoča, da predlaga prekinitev pomoči iz Kohezijskega sklada. Nato se Svet lahko odloči, da od 1. januarja tistega leta po odločbi prekine celotne obveznosti ali dele obveznosti. Če Svet kasneje v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem ugotovi, da je država članica sprejela potrebne ukrepe za odpravo primanjkljaja, to samodejno vodi do odločbe o umiku prekinitve obveznosti iz Kohezijskega sklada. Oblikovana so bila pravila o ponovni vključitvi prekinjenih obveznosti v proračun.

3. USKLAJEVANJE S PROMETNO IN OKOLJSKO POLITIKO

3.1 Promet

Prometni sektor je leta 2006 zajel malo manj kot polovico (49,2 %) vseh obveznosti Kohezijskega sklada. Tako kot v preteklosti je Komisija države članice prosila, da dajo prednost zlasti železniškim projektom. Projekti, ki so jih v letu 2006 odobrile države članice, so določeni v Prilogi k temu poročilu.

V prometnem sektorju se podpora Skupnosti izvaja usklajeno z različnimi instrumenti, in sicer s Kohezijskim skladom, ISPA, Evropskim skladom za razvoj podeželja, programi vseevropskega omrežja, posojili EIB. Finančna pomoč iz teh instrumentov je predvsem usmerjena v vseevropska prometna omrežja (TEN-T).

V skladu s členom 3 Uredbe (ES) št. 1164/94, kakor je bila spremenjena z Uredbo 1264/1999, lahko Kohezijski sklad zagotovi pomoč za projekte prometne

⁴

Uredba Sveta (ES) št. 1084/2006 z dne 11. julija 2006 o ustanovitvi Kohezijskega sklada in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1164/1994.

infrastrukture skupnega interesa, ki jih financirajo države članice in so opredeljeni v okviru smernic za razvoj TEN-T.

Smernice Skupnosti o TEN-T so bile določene z Odločbo št. 1692/96/ES, kakor je bila spremenjena. Odločba zajema 30 prednostnih projektov evropskega interesa in države članice poziva, da dajo prednost tem projektom. Na podlagi člena 19(a) Sklepa št. 1692/96/ES države članice ob predložitvi projektov v okviru Kohezijskega sklada v skladu s členom 10 Uredbe (ES) št. 1164/94 dajo ustrezno prednost projektom, označenim kot projekti evropskega interesa.

3.2 Okolje

Okoljski sektor je leta 2006 zajel dobro polovico (50,8 %) vseh obveznosti Kohezijskega sklada. Na splošno projekti, ki jih podpira Kohezijski sklad, prispevajo k splošnim ciljem okoljske politike v zvezi s trajnostnim razvojem, zlasti k prednostnim področjem šestega akcijskega programa, predvsem glede upravljanja naravnih virov, ravnanja z odpadki in naložb za omejitev vplivov na podnebne spremembe. Sedem tematskih strategij, sprejetih v letih 2005 in 2006 na področju zraka, virov, odpadkov in recikliranja, mestnega okolja, tal, morja in pesticidov, je pomembnih za sofinancirane projekte Kohezijskega sklada. Projekti, ki so jih v letu 2006 odobrile države članice, so določeni v Prilogi k temu poročilu.

V letu 2006 je Kohezijski sklad še naprej prispeval k izvajanju okoljske zakonodaje, ne le z neposrednim financiranjem infrastruktur, temveč tudi z zagotavljanjem pobud za uporabo zadevnih direktiv kot del predpogojev za odobritev pomoči. To se nanaša zlasti na tematske intervencije z ozemeljsko razsežnostjo, kakor so ohranjanje narave, ravnanje z odpadki in odpadno vodo ter presoja vpliva na okolje (EIA).

Akti o pristopu novih držav članic so določili vmesne cilje za naložbe v pravni red Skupnosti na področju okolja. Zato so te države ravnanje z vodo in odpadki uvrstile med prednostne naloge na področju izdatkov. Potrebe po naložbah in infrastrukturi so še vedno velike v večini primerov za glavne direktive na področjih, kot so ravnanje z odpadki in vodo (zlasti ravnanje s komunalnimi odpadnimi vodami), vendar tudi na področjih kakovosti zraka in prizadevanj za zmanjšanje industrijskega onesnaževanja (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja). Podpora okoljski infrastrukturi v okviru Kohezijskega sklada je zato ključnega pomena za nove države članice.

4. INŠPEKCIJSKI PREGLEDI

Za štiri prvotne države članice upravičenke je bilo v Španiji, na Portugalskem in v Grčiji opravljenih skupaj sedem revizij, da se preveri izvajanje akcijskih načrtov in izvedejo nadaljnji ukrepi za projekte Kohezijskega sklada, revidirane v letih 2004 in 2005. V letu 2006 se je prav tako preverjalo delo likvidacijskih organov v zvezi z zaključkom projektov Kohezijskega sklada.

Poleg tega so bili v Generalnem direktoratu za regionalno politiko leta 2006 uvedeni postopki za zaključek projektov Kohezijskega sklada, da se zagotovi, da organ za upravljanje in likvidacijski organi v postopku zaključka predložijo ustrezne

informacije, tako da se zagotovita zakonitost in pravilnost končne izjave o izdatkih, sicer bodo uvedeni finančni popravki.

Za države članice, ki so EU pristopile leta 2004, so bile leta 2006 opravljene revizije večinoma naknadne revizije za preverjanje učinkovitega izvajanja priporočil, ki so bila oblikovana na podlagi revizij sistema iz leta 2005, in nadaljnje revizije za preverjanje izdatkov projekta. Poseben poudarek je bil tudi na pregledovanju dela nacionalnih revizijskih organov, vključno s preverjanjem kakovosti revizij sistema, pregledi vzorcev in drugih vprašanj v zvezi s pripravljanjem revizijskega potrdila. Opravljenih je bilo skupaj trinajst revizij, vključno z misijami, kombiniranimi z revizijo Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Zaradi specifičnih tveganj pri izvajanju dobrih postopkov v zvezi z oddajo in dodeljevanjem naročil se je leta 2005 začela posebna tematska preiskava, ki se je osredotočila na dodeljevanje naročil po pristopu novih držav članic s preventivnimi in korektivnimi cilji. V letu 2006 so bila priporočila, oblikovana na podlagi teh revizij, vključena v nadaljnje revizije.

Leta 2006 je bilo v letno poročilo o dejavnostih generalnega direktorata vključeno mnenje brez pridržka glede delovanja sistemov upravljanja in nadzora v petih državah članicah (Cipru, Estoniji, Grčiji, na Malti in v Sloveniji).

Za preostale države članice je bilo izdano mnenje s pridržkom zaradi bistvenih pomanjkljivosti, ki vplivajo na ključne elemente sistema (za Češko, Madžarsko, Irsko, Latvijo, Litvo, Poljsko, Portugalsko, Slovaško in Španijo). Za nobeno državo članico ni bilo izdano odklonilno mnenje.

5. NEPRAVILNOSTI IN PREKINITEV POMOČI

V skladu s členom 3 Uredbe (ES) št. 1831/94⁵ o nepravilnostih in izterjavi nepravilno plačanih zneskov ter organizaciji informacijskega sistema na tem področju je osem držav članic upravičenk sporočilo 228 primerov nepravilnosti, ki vključujejo 186 604 797 EUR prispevkov Skupnosti. Ti primeri so bili predmet prvih upravnih ali sodnih ugotovitev dejstev.

Treba je poudariti, da so večino teh primerov (183) sporočile štiri prvotne države članice, upravičene do sredstev Kohezijskega sklada, in sicer večinoma Grčija (103), kar vključuje skupaj 117 856 924 EUR prispevkov Skupnosti, od katerih je treba povrniti samo še 12 698 144 EUR, saj je preostanek sredstev bil odštet od zahtevkov za končno plačilo Komisiji. Med letom je Španija napredovala pri uporabi navedene uredbe, saj je sporočila 82 primerov, ki so vključevali 44 472 847 EUR prispevkov Skupnosti, od česar je treba povrniti še 30 179 534 EUR. Od 18 primerov, ki so jih sporočili portugalski organi in ki vključujejo 23 747 904 EUR prispevkov Skupnosti, je treba povrniti še 14 850 306 EUR.

Samo pet novih držav članic je Komisijo uradno obvestilo o primerih (in sicer Poljska 10, Češka 6, Madžarska 6, Latvija 2 in Litva 1 primer), ki vključujejo zneske,

⁵ UL L 191, 27. julij 1994, str. 9, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 2168/2005, UL L 345, 28. december 2005, str. 15.

nižje od navedenih. Del zadevnih zneskov se je odštel pred predložitvijo zahtevkov za plačilo Komisiji.

Druge države članice upravičenke so Komisijo obvestile, da v letu 2006 niso opazile nepravilnosti. Za določeno število primerov, odkritih v okviru nacionalnih revizij in/ali revizij Skupnosti, je še treba poslati uradno obvestilo v skladu z zadevno uredbo.

Pri večini primerov, za katere je bilo poslano uradno obvestilo, se nepravilnosti nanašajo na uporabo pravil o javnih naročilih, pri preostalih primerih pa na navedbo neupravičenih izdatkov.

V letu 2006 je začela veljati Uredba (ES) št. 1828/2006 za novo programsko obdobje 2007–2013. Oddelek 4 te uredbe o „nepravilnostih“ ureja uradna obvestila o nepravilnostih in se prav tako uporablja v okviru Kohezijskega sklada za projekte, sprejete v novem programskem obdobju. Uredba (ES) št. 1831/94 se še naprej uporablja za odločbe, sprejete v skladu z Uredbo (ES) št. 1164/94.

V letu 2006 je Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) začel preiskovati tri primere v zvezi s prejetimi informacijami glede Kohezijskega sklada. Eden od teh primerov je privedel do „primerja spremljanja“⁶, ostala dva primera pa sta bila prenesena v leto 2007 in čakata na ovrednotenje. Izveden ni bil noben nadzor v povezavi z Uredbo (ES) št. 2185/96⁷.

6. VREDNOTENJE

Člen 13 revidirane Uredbe (ES) št. 1164/94 od Komisije in držav članic zahteva, da zagotovijo učinkovito spremljanje in vrednotenje izvajanja projektov Kohezijskega sklada. To pomeni, da so potrebni ukrepi ocenjevanja, spremljanja in vrednotenja projektov, na podlagi katerih se projekti po potrebi prilagajajo.

Komisija in države članice po potrebi v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko ocenijo in ovrednotijo vse sofinancirane projekte.

Projekte, ki jih bo financiral sklad, sprejme Komisija v soglasju z državo članico upravičenko. V zvezi z ocenjevanjem projektov je vsaki zahtevi za dodelitev pomoči priložena analiza stroškov in koristi projekta. Analiza stroškov in koristi mora pokazati, da so srednjeročne socialno-ekonomske koristi sorazmerne z zagotovljenimi finančnimi viri. Komisija to ovrednotenje pregleda na podlagi načel, določenih v priročniku za analizo stroškov in koristi⁸. Priročnik, objavljen leta 2003, je zdaj v postopku posodabljanja.

Na podlagi tega je Komisija v letu 2006 zagotovila pomembno notranjo metodološko podporo in pomagala državam članicam s krepitvijo zmogljivosti, katere cilj je izboljšanje skladnosti predhodne finančne in ekonomske analize projektov. Komisija

⁶ Primeri spremljanja so primeri, v katerih drugo telo ali organ države članice izvaja lastno zunanjo preiskavo, čeprav je OLAF prav tako pristojen za to.

⁷ UL L 292, 15. november 1996, str. 2.

⁸ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf

je oktobra 2006 sprejela smernice o metodologiji, ki se uporablja pri izvajanju analize stroškov in koristi⁹. Delovni dokument navaja nekatera splošna načela analize stroškov in koristi ter sklop delovnih pravil, prav tako pa države članice spodbuja, da razvijajo lastne smernice za analizo stroškov in koristi.

Komisija poleg tega izvaja naknadno vrednotenje vzorcev projektov, ki so sofinancirani iz Kohezijskega sklada. Zadnje vrednotenje je bilo objavljeno leta 2005, zajemalo pa je vzorec 200 projektov, izvedenih v obdobju 1993–2002. Naslednje naknadno vrednotenje je predvideno za leto 2009.

7. NOV ZAKONODAJNI OKVIR ZA OBDOBJE 2007–2013

Uredba (ES) št. 1164/94 o Kohezijskem skladu določa pravila za izvajanje sklada do 31. decembra 2006. Glede na začetek novega programskega obdobja (2007–2013) je Komisija sestavila nov sklop uredb za izvajanje Kohezijskega sklada ter Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada.

Te uredbe so bile sprejete v letu 2006. Nove uredbe o izvajanju Kohezijskega sklada so naslednje:

- Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999;
- Uredba Sveta (ES) št. 1084/2006 z dne 11. julija 2006 o ustanovitvi Kohezijskega sklada in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1164/94;
- Uredba Komisije (ES) št. 1828/2006 z dne 8. decembra 2006 o pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006.

Vse uredbe, ki se uporabljajo za obdobje 2007–2013, so na voljo na spletni strani INFOREGIO na naslednjem naslovu:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm

8. INFORMIRANJE IN OBVEŠČANJE JAVNOSTI

V Bruslju sta 22. junija in 20. decembra potekala informativna sestanka s 25 državami članicami. Na prvem sestanku je Komisija predstavila končne dodelitve sredstev za leto 2006 za vsako državo članico. Leto 2006 je zadnje leto programskega obdobja, zato je bilo poudarjeno, da morajo biti vse še vedno razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti uporabljene do 31. decembra. Prenos odobritev iz drugih proračunov ni bil previden. Prav tako je bila predstavljena pobuda JASPERS (Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions – Skupna pomoč pri podpori projektov v evropskih regijah). Namen te skupne pobude

⁹ Evropska komisija, GD za regionalno politiko, „Smernice glede metodologije za izvajanje analize stroškov in koristi“, 2007–2013 – delovni dokument oddelka za vrednotenje št. 4, na voljo na http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm

Komisije in Evropske investicijske banke je pomagati državam članicam pri tehničnem ocenjevanju prihodnjih večjih projektov, ki jih predložijo Komisiji. Pobuda JASPERS bo začela veljati leta 2007. Na decembrskem sestanku je Komisija predstavila osnutek smernic za zaključek projektov Kohezijskega sklada. Komisija je pri tem poudarila, (i) da morajo projekti v procesu zaključka biti v skladu z zadevnimi odločbami, (ii) da je končni datum primernosti za projekte iz obdobja 2000–2006 še naprej 31. december 2010 in (iii) da se uporablja pravilo ene spremembe. Nenazadnje je Komisija izpostavila, da je bil ta sestanek zadnji v okviru Uredbe (ES) št. 1164/94. Vprašanja v zvezi s Kohezijskim skladom bo od 1. januarja 2007 obravnaval Odbor za usklajevanje skladov v skladu z novo Uredbo (ES) št. 1083/2006.

Komisija je leta 2006 organizirala dva sestanka za službe za komuniciranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Kohezijskega sklada. Sestanka sta potekala 15. junija in 5. decembra. Obravnavane so bile različne teme v zvezi s sporočanjem, pojasnjeno je bilo izvajanje novih uredb, prav tako pa so bile predstavljene številne študije primerov in vzorci proizvodov. Sestanki za službe za komuniciranje se bodo nadaljevali tudi v letu 2007.